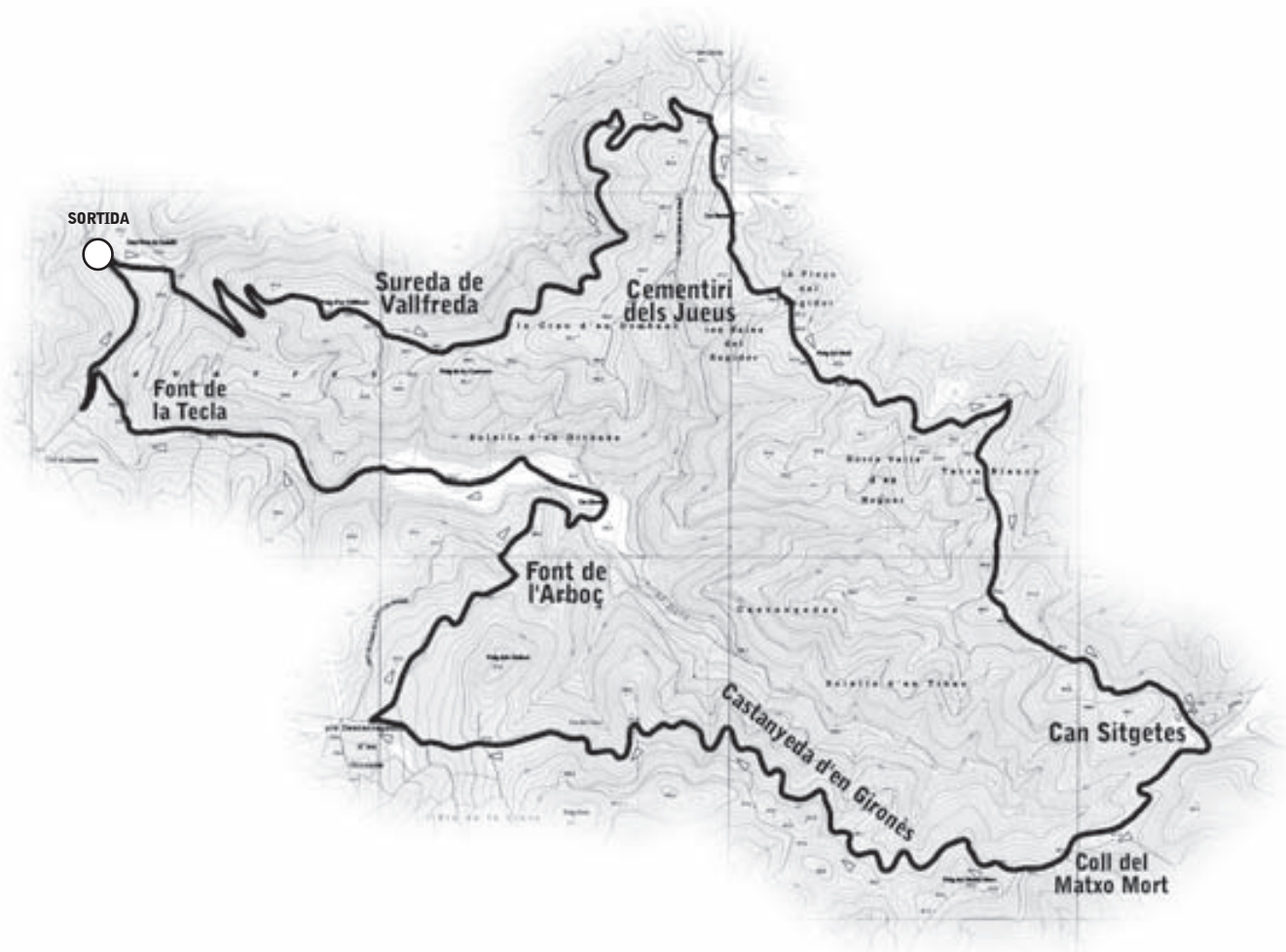

A PEU LA CONCA ALTA DEL RIU DARÓ

Entre suros i castanyers

AQUESTA RUTA ENS PORTARÀ DES DE L'AMBIENT HUMIT DEL LLIT DEL DARÓ A UNA ZONA MÉS ALTA I SECA, ON LA SUREDA DE VALLFREDA HA OCUPAT ELS ANTICS CONREUS.

Quim Carreras > TEXT I FOTOGRAFIA

Aquesta ruta s'inicia a can Castelló de Baix, en el punt menys enlairat de tot el recorregut, a 200 metres sobre el nivell del mar, i just on el riu Daró és travessat pel camí dels Metges que ve de la carretera de Santa Pellaia. De la casa, no en busqueu ni les parets. Ac-

tualment és una ruïna, com tantes d'altres del massís de les Gavarres. Cases que han deixat d'existir juntament amb els seus camps de conreu, convertits com és el cas, en pinedes tendres.

El camí que hem d'agafar remun-

ta inicialment el Daró pel seu marge dret (cal recordar que els marges esquerre i dret dels rius es contemplen segons la direcció del curs de l'aigua en baixada) i, en les dues bifurcacions seguides que trobarem, hem de prendre sempre l'opció de l'esquer-

En l'actualitat, la sureda de Vallfreda (foto de la plana de la dreta) és més encantadora que rendible.

ra. Ens separem del riu i després d'algunes ziga-zagues ens situem a l'inici de la sureda de can Vallfreda.

Aquesta sureda ha estat pelada recentment i el sotabosc ha estat desbrossat. No és molt extensa, però té caràcter. Vells suros arrengrats ens marquen el camí. Són exemplars de més de 100 anys, que senyoregen altius i són un exemple clar que la producció del suro és tan fàctible com necessària al massís de les Gavarres.

Deixem al costat dret les restes de can Vallfreda i, uns metres mes enllà, en dues bifurcacions consecutives, prendrem sempre el camí de l'esquerra. El camí transcorre per bagueny i el bosc es torna espès i exuberant. Veiem les restes d'una antiga plantació d'eucaliptus, que van perdre la partida a favor dels castanyers i les alzines. Les Gavarres imposen el sentit comú que en el seu moment no van tenir alguns humans. Trobem dues bifurcacions més i en aquest cas cal prendre l'opció de la dreta.

Quan fa uns quaranta minuts de l'inici de la ruta, arribem a la pista dels Metges, en el punt carener on hi ha la creu dels camins que vénen de Cassà, i del puig d'Arques i la Bisbal. Cap a l'esquerra i en poc més de 10 minuts s'arriba al Metges, però el nostre recorregut va en un altre sentit. Travessem la pista i ens encarem en direcció al puig d'Arques. Des d'aquest punt ja es veu l'enorme torre del radar meteorològic que recentment s'hi ha instal·lat. Un greuge més, i quants en van?

Cementiri del Jueus. Passem pel costat dels prats que el ramat de can Cama manté arranats i que són l'úl-

tim reducte d'una activitat ancestral. A la dreta del camí, a uns 300 metres de la pista principal i a uns 70 del camí que seguim, hi ha el cementiri del Jueus, unes tombes d'origen desconegut, probablement paleocristianes, que demostren l'existència, des de temps remots, d'intensa activitat humana en el massís.

Ben aviat ens trobem amb el camí que ve de la Bisbal. El deixem a l'esquerra. Som en un dels punts més alts del recorregut i la panorà-

«...EL CEMENTIRI DEL
JUEUS, UNES TOMBES
D'ORIGEN DESCONEGUT,
PROBABLEMENT
PALEOCRISTIANES, QUE
DEMOSTREN L'EXISTÈNCIA,
DES DE TEMPS REMOTS,
D'INTENSA ACTIVITAT
HUMANA EN EL MASSÍS.»

mica és excel·lent. Tota la plana de l'Empordà és al nostre abast. Les neteges selectives que es fan a les vores dels camins principals de les Gavarres per disminuir la càrrega de foc i facilitar-ne l'extinció contribueixen a ampliar la visibilitat.

Poca estona més tard, i en una nova bifurcació, prenem l'opció de la dreta, fent un gir de gairebé 360°. Continuem avançant. Al cap d'una hora de la sortida passem per un collet on la panoràmica es fa extensiva cap a la plana de la Selva. Pocs minuts més tard arribem a can Sitges, una de les poques cases habitades de la zona. Som a 425 metres sobre el nivell del mar, el punt més alt de la ruta. A l'esquerra deixem el camí que ens portaria al puig d'Arques, el cim més alt de les Gavarres, a poc més de 20 minuts de camí.

Coll del Matxo Mort. Comencem a baixar tot deixant a l'esquerra unes antigues feixes de conreu i que ara

A PEU LA CONCA ALTA DEL RIU DARÓ

formen part d'un únic paisatge: bosc espès. En arribar al coll del Matxo Mort, hi ha la divisòria d'aigües entre la riera Verneda i el riu Daró. Tot el comal que tenim al nord-oest és el naixement del Daró. No en sabem el punt precís, perquè en realitat neix del munt de petites surgències que hi ha als pendents que ara veiem a la nostra dreta.

Seguim el camí de la dreta, tant al coll com en la bifurcació d'uns metres més enllà i ens endinsem en la castanyeda d'en Gironès. Perxes de castanyer, primes, rectes i altes ens acompanyen en aquest tram, frescal i humit bona part de l'any. A l'esquerra, el puig Gros ens fa ombra tota l'estona. A uns 25 minuts del coll, deixem a l'esquerra també el

camí que ve del Roquetal i uns metres més enllà també a l'esquerra el que ve de l'era de la Llaca. Situats en aquest punt, hem d'anar molt amb compte de no equivocar-nos en seguir la ruta que us proposem. Anem en direcció al descàrrec d'en Gironès, però no hi hem d'arribar. A uns 200 metres de l'última bifurcació i a uns 100 metres abans d'arribar al descàrrec i la pista dels Metges, cal prendre un camí a mà dreta i fer un gir sobtat, tot deixant el camí principal.

Al cap de pocs minuts el camí es va colgant de vegetació i esdevé corriol; en un punt en què es bifurca, cal anar a l'esquerra. Passem per la font de l'Arboç, un petit bassal sec gairebé sempre. Més avall veiem dos pins amb formes recargo-

lades, que desafien les lleis de la gravetat. Pocs metres més tard entrem a la pista dels Metges i la baixem fins a can Gironès. A la vora del camí hi ha una planta que ha fet parlar molt als botànics. És l'estepa de làdan o jara, molt rara a Catalunya i que és originària del sud-est peninsular. Es planteja la hipòtesi que ha arribat amb camions que han transportat suro. Al mes de maig fa una flor d'extraordinària bellesa.

Seguint el curs del Daró. En arribar a can Gironès, també en franca ruïna, deixem la pista, passem per davant de la casa i ens retrobem amb el Daró un altre cop. Des d'aquí ja no el deixarem fins el final. Travessem cap al marge dret i resseguim els prats que tenim davant nostre. Eren antics camps de conreu però, gràcies al ramat que ja hem esmentat, encara es mantenen nets de boscúria. Una pervivència que actua de tallafoc i de retruc facilita la biodiversitat de l'indret.

En finalitzar els prats, travessem novament el Daró i el seguim per l'esquerra gràcies a un corriol fressat. Els arbres de ribera, frescos i frondosos, ens acompanyen. El corriol es transforma en camí i tornem a travessar el riu. Sobre aquest indret, entre el camí i el riu i abans de tornar a travessar-lo, hi ha la font de la Teula. El camí, altre cop a l'esquerra del Daró, ens mena fins la pista que baixa del coll de Llumeneres. Cap a la dreta, ens portarà de nou a can Castelló de Baix, el punt de partida d'un recorregut, que, sense comptar parades, ens ha de suposar 2 hores i 20 minuts d'agradable caminada i que també es pot fer en BTT 🚲

«...ENS ENDINSEM EN LA CASTANYEDA D'EN GIRONÈS.
PERXES DE CASTANYER, PRIMES, RECTES I ALTES, ENS
ACOMPANYEN EN AQUEST TRAM, FRESCAL I HUMIT BONA
PART DE L'ANY.»

Els prats de can Gironès,
a tocar del riu Daró.